

Optin Bank ASA

Deres ref

Vår ref
21/3559 - 1

Dato
23.06.2021

Vedtak om offentlig administrasjon av Optin Bank ASA

1. INNLEDNING

Finansdepartementet viser til melding 22. juni 2021 fra bankens styre til Finanstilsynet, der styret vurderer at banken er kriserammet i tråd med finansforetaksloven § 20-13 (1), jf. finansforetaksloven § 20-15 (1) bokstav a, b og c. Departementet viser også til Finanstilsynets melding og tilrådning til departementet av samme dag, der Finanstilsynet tilrår at departementet med hjemmel i finansforetaksloven § 20-29 (1) treffer vedtak om at Optin Bank ASA avvikles under offentlig administrasjon.

2. RETTSLIG GRUNNLAG

I henhold til finansforetaksloven § 20-13 (2) skal Finanstilsynet gi melding til Finansdepartementet dersom Finanstilsynet må anta at foretaket er eller vil bli kriserammet, og det ikke er rimelig utsikt til at det kan gjennomføres tiltak som kan forhindre at foretaket blir kriserammet, jf. finansforetaksloven § 20-15 (1) bokstav a og b.

Etter finansforetaksloven § 20-15 (2) skal et foretak anses for å være eller ventes å bli kriserammet dersom det må antas:

- a) at vilkårene for tilbakekall av foretakets konsesjon er eller må ventes å bli oppfylt i nær fremtid, herunder som følge av at tap i foretaket helt eller delvis kan uttømme den ansvarlige kapitalen,
- b) at verdien av foretakets eiendeler er eller må ventes i nær fremtid å bli lavere enn verdien av dets forpliktelser

- c) at foretaket er eller må ventes i nær fremtid å bli ute av stand til å betale gjeld og andre forpliktelser ved forfall, eller
- d) at foretaket vil trenge statlig støtte for å kunne videreføre virksomheten, unntatt støtte som nevnt i lovens § 20-15 (2) bokstav d) gis for å motvirke alvorlige forstyrrelser i økonomien.

Etter § 20-15 (3) skal krisehåndtering av et foretak anses å tjene allmenne interesser når det er hensiktsmessig og nødvendig for:

- a) å sikre videreføring av kritiske funksjoner, det vil si virksomhet, tjenester eller transaksjoner som har stor betydning for økonomien og den finansielle stabiliteten,
- b) å unngå vesentlige negative virkninger i finanssystemet, særlig ved å unngå smittevirkninger,
- c) å beskytte offentlige midler ved å minimere behovet for statlige støttetiltak,
- d) å beskytte innskudd, eller
- e) å beskytte klientmidler.

Dersom vilkårene i finansforetaksloven § 20-15 (1) bokstav a og b er oppfylt, men allmenne interesser etter § 20-15 (3) ikke tilsier at foretaket bør krisehåndteres, skal departementet treffe vedtak om avvikling av foretaket under offentlig administrasjon, jf. finansforetaksloven § 20-29 (1).

3. BANKENS FINANSIELLE STILLING

Optin Bank ASA hadde ved utgangen av 2020 mottatt innskudd på 387 millioner kroner og ytt utlån på 118 millioner kroner. Med unntak av to bedriftsengasjement, består utlånsporteføljen i dag av usikrede lån til forbrukere. I 2020 hadde Optin Bank et underskudd på 61 mill. kroner. Foretaket var høsten 2020 i brudd med minstekravet til ansvarlig kapital på 5 millioner euro, jf. finansforetaksloven § 3-4 og forordning (EU) 575/2013 (CRR) artikkel 93, jf. CRR/CRD- IV-forskriften § 2.

I brev av 8. juni 2021 til Finanstilsynet varslet foretaket at det hadde en ansvarlig kapital på 52,5 millioner kroner, og at det var utsikter til at foretaket ville komme i brudd med minstekravet til ansvarlig kapital i løpet av kort tid. I Finanstilsynets brev av 10. juni 2021 fattet tilsynet vedtak om at banken måtte øke den rene kjernekapitalen med minimum 100 millioner kroner innen 30. juni 2021. Styret ble videre bedt om å på nytt vurdere om beløpet ville være tilstrekkelig for videre drift av banken. Det ble gitt dispensasjon fra minstekapitalkavet frem til 18. juni 2021. Banken fikk samtidig melding om at ytterligere dispensasjon forutsatte at banken kunne legge fram en konkret plan for styrking av bankens kapital og for forsvarlig drift framover.

Bankens aksjonærer fikk 14. juni 2021 tilbud fra en annen bank om kjøp av alle aksjene i banken med vederlag i aksjer i den overtakende banken. Det ble stilt enkelte vilkår for gjennomføring av ervervet. Finanstilsynet ga i brev av 20. juni 2021 tillatelse til erverv av minimum 66,7 prosent og inntil 100 prosent av aksjene i Optin Bank. Finanstilsynet satte

som vilkår at ervervet ble gjennomført innen 8. juli 2021, og at bankene ble fusjonert innen tre måneder fra vedtaket. Videre ga Finanstilsynet i brev 20. juni 2021 blant annet samtykke til at Optin Bank kunne ha lavere kapital enn startkapitalkravet i finansforetaksloven § 3-4, jf. CRR/CRD IV-forskriften § 2, jf. CRR artikkel 93. Samtykket skulle gjelde inntil fusjonen med den andre banken var gjennomført og uansett ikke lenger enn tre måneder etter vedtaket. Samtykket ble gitt på vilkår.

Styret i banken ga i brev av 22. juni 2021 til Finanstilsynet uttrykk for at det ikke var realistisk å oppfylle ett av vilkårene for Finanstilsynets samtykke til lavere kapitaldekning innen fristen som var satt. Ifølge brevet var det derfor styrets vurdering at banken er kriserammet i tråd med finansforetaksloven § 20-13 (1), jf. finansforetaksloven § 20-15 (2) bokstav a, b og c.

4. FINANSTILSYNETS TILRÅDNING

Finanstilsynet viser i tilrådningsen til at Optin Bank siden tilsynets foreløpige tilsynsrapport 28. april 2021 har arbeidet med ulike løsninger for å gjenopprette bankens finansielle stilling og etablere et grunnlag for videre drift.

Finanstilsynet viser til at banken, innenfor den fristen som er satt, ikke har lyktes med å gi trygghet for forsvarlig drift framover, og at bankens styre ikke har lyktes med å etablere et troverdig grunnlag for videre drift. Banken går med underskudd og har de siste ukene pådratt seg betydelige kostnader knyttet til bruk av rådgivere og advokater. Videre drift i banken gir betydelig risiko for at det ikke vil være tilstrekkelige midler til å dekke forpliktelsene.

Finanstilsynet konstaterer at banken ikke oppfyller minstekrav til ansvarlig kapital. Det er grunn til å anta at verdien av bankens eiendeler er eller må ventes i nær fremtid å bli lavere enn verdien av dens forpliktelser.

Finanstilsynet konstaterer videre at det ikke er rimelig utsikt til at private tiltak eller tiltak etter finansforetaksloven § 14-6, § 20-11, § 20-12 eller § 20-14 kan forhindre at banken blir kriserammet. Bankens styre viser til at det vurderer at banken er kriserammet etter finansforetaksloven § 20-15 (2) bokstav a, b og c. Finanstilsynet mener derfor at vilkårene i finansforetaksloven § 20-15 (1) bokstav a og b er oppfylt.

Finanstilsynet viser til at bankens virksomhet, herunder omfanget av innskudd fra allmennheten, er begrenset. Det er Finanstilsynets vurdering at det ikke foreligger allmenne interesser som tilsier at banken bør krisehåndteres.

Finanstilsynet tilrår at Finansdepartementet med hjemmel i finansforetaksloven § 20-29 (1) treffer vedtak om at Optin Bank ASA avvikles under offentlig administrasjon.

Norges Bank har i brev 23. juni 2021 sluttet seg til Finanstilsynets tilrådning.

5. DEPARTEMENTETS VURDERING

Finansdepartementet slutter seg til Finanstilsynets vurdering om at banken må anses kriserammet, jf. finansforetaksloven § 20-15 (2) bokstav a og b, jf. første ledd bokstav a. Departementet viser til at den ansvarlige kapitalen per mai 2021 anslås til 17 millioner kroner, som er under startkapitalkravet på 5 mill. euro (om lag 50 mill. kroner). Verdien av bankens eiendeler anslås per 22. juni 2021 å være ca. 30 mill. kroner høyere enn dens forpliktelser. I fravær av vesentlig tilførsel av egenkapital ventes det imidlertid at verdien av bankens eiendeler kan bli lavere enn verdien av dens forpliktelser i løpet av tredje kvartal. En ytterligere økning i kostnader kan ikke utelukkes, og i så tilfelle kan egenkapitalen være tapt før dette. Departementet slutter seg til Finanstilsynets vurdering av at bankens styre ikke har klart å etablere grunnlag for videre drift, og at forsøk på private tiltak ikke har ført frem, jf. finansforetaksloven § 20-15 (1) bokstav b.

Finansdepartementet slutter seg til Finanstilsynets vurdering av at det ikke foreligger allmenne interesser som tilsier at banken bør krisehåndteres, jf. finansforetaksloven § 20-15 (3). Bankens utlånsvirksomhet består av en mindre forbrukslånsportefølje og enkelte bedriftslån. Etter departementets vurdering er det klart at bankens virksomhet ikke er av en art eller et omfang som tilsier at den kriserammede banken bør krisehåndteres.

Det er etter dette Finansdepartementets vurdering at Optin Bank skal avvikles under offentlig administrasjon, jf. finansforetaksloven § 20-29 (1).

6. FINANSDEPARTEMENTETS VEDTAK

Med hjemmel i finansforetaksloven § 20-29 første ledd treffer Finansdepartementet vedtak om at Optin Bank ASA avvikles under offentlig administrasjon.

Med hilsen

Geir Åvitsland e.f.
ekspedisjonssjef

Jens Christian Werring-Westly
konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Finanstilsynet
Bankenes sikringsfond
Norges Bank